

CENY OGŁOSZEN:

Za wiersz milimetrowy przed 30 groszy, w tekście 35 groszy, za tekstem 25 groszy. Ogłoszenia tabelaryczne 50 proc. a święteczne 25 proc. drożej. Drobne ogłoszenia po 5 — 10 groszy za wyraz. Najmniej 1 zł.

EXPRES ZAGŁĘBIA

DEMOKRATYCZNY ORGAN NIEZALEŻNY

Prenumerata wynosi miesięcznie

zł. 2.00.

Adres redakcji i administracji
Riśsudackiego Nr. 8, telefon 4-97,
telefon mieszk. redaktora 6-92,

Wydawca: Helena Monsiorska.—Red. odp.: Wiktor Monsiorski.

FILJE: Będzin, hotel Bristol, telef. 5-98; Grodziec ulica Kościuszki;
Zawiercie, ulica 3 maja Nr. 13.

Wydalenie korespondenta sowieckiego z Francji.

MOSKWA, 30. 8. Oficjalna radiostacja moskiewska donosi iż korespondent Tassa w Paryżu, Brun, wydany został z terytorium Francji na rozkaz ministra spraw wewnętrznych Sarraut. Okoliczności, poprzedzające wydalenie, były wedle doniesień radja moskiewskiego następujące:

Depesza w sprawie manifestacji na rzecz Sacco i Vanzettiego, wysłana przez Bruna do Moskwy, która podawała jedynie fakty, ogłaszane przez pisma francuskie, była przez trzy dni przetrzymywana na telegrafii. Brun zwrócił się w tej sprawie o wyjaśnienie do zarządu telegrafu paryskiego a jednocześnie poczynił odpo-

wiednie kroki w departamencie prasowym francuskiego min. spraw zagranicznych, gdzie przyrzeczono mu zbadać niezwłocznie sprawę.

Dnia 27 bm. Brun został powiadomiony przez zarząd telegrafu, iż wyniki przeprowadzonego badania będą mu zakomunikowane w terminie późniejszym. 28-go o godz. 8-ej rano Brun otrzymał wezwanie policji do niezwłocznego opuszczenia terytorium Francji. W wyniku kroków poczynionych przez ambasadę sowiecką, wydalenie Bruna zostało odroczone o 24 godziny.

Jako motyw wydalenia podają władze „ton, w jakim utrzymana była depesza” Bruna.

Aresztowanie kolejarzy agitatorów komunistycznych

WILNO, 30. 8. W związku z likwidacją na terenie województwa nowogródzkiego szeregu tajnych organizacji, które były dalszym ciągiem akcji Hromady, dokonano szeregu aresztowań. Sensację wywołała wiadomość, że na jednej z węzłowych stacji województwa aresztowano kilku kolejarzy, a

wśród nich osoby, zajmujące niepoślednie stanowiska. Aresztowani od dawna byli znani policji politycznej, jako organizatorzy ruchu wywrotowego wśród kolejarzy miejscowych, a jeden z nich podejrzewany jest o dostarczanie wywiadu sowieckiemu informacji, dotyczących kolejnictwa.

70 żołnierzy pod gruzami dachu.

LIVORNO, 30. 8. W koszarach 88 p. p. zawalił się dach. 70 żołnierzy zostało zasypanych.

Straż ogniowa i wojsko usunęły gruz, z pod których wydobyto dotychczas 10 zabitych i 40 rannych.

Wybuch bomby w koszarach 9-go pułku piechoty.

4 żołnierzy ciężko, kilku lekko rannych.

TOMASZÓW LUBELSKI, 30. 8. W koszarach 9 p. p. w Tomaszowie Lubelskim nastąpiła onegdaj eksplozja.

W budynku zajęтым pod wartownię, kilkunastu żołnierzy manipulowało bombami dymnemi, przeznaczonymi dla celów ćwiczebnych.

Jeden z żołnierzy, rozbierając bombę, przez nieuwagę pociągnął za sznur, skutkiem czego bomba wybuchła.

Skutkiem eksplozji budynek stanął w ogniu.

Na odgłos detonacji nadbiegli z koszar żołnierze, którzy natychmiast przystąpili do ratowania rannych i gaszenia ognia.

Ciężko ranni zostali trzej szeregowcy 3 bataljonu 9 p. p.: Świątek, Lipko i Piasecki. Znajdujący się przy aparacie telefonicznym sierż. Korzeniowski otrzymał ciężką ranę w głowę.

Kilku żołnierzy odniosło lżejsze obrażenia. Stan ciężko rannych i poparzonych okazał się tak ciężki, że w stanie beznadziejnym przewieziono ich do szpitala wojskowego we Lwowie.

Na miejsce wypadku zjechała specjalna komisja śledcza z ramienia DOK. Lwów, celem zbadania przyczyny nieszczęśliwego wypadku.

Jeszcze jedna bomba za stracenie włoskich anarchistów

wybuchła na uniwersytecie w Kalifornii.

BERKELEY (Kalifornia), 30. 8. W laboratorium bakteriologicznym uniwersytetu kalifornijskiego wybuchła bomba, wskutek czego zburzona została brama. Wszystkie szyby wyle-

ciały z okien. Wewnątrz gmachu nastąpiły również wielkie spustoszenia.

Przypuszczają, że jest to jeden z dalszych aktów zemsty za śmierć Sacco i Vanzettiego.

Narady gabinetu niemieckiego.

BERLIN, 30. 8. Rada ministrów Rzeszy odbędzie posiedzenie, na którym jeszcze przed wyjazdem min. Stresemanna do Genewy zajmować się będzie, jak oświadczają w kołach parlamentarnych, dwoma zagadnieniami: bliską sesją rady ligi narodów oraz rozporządzeniem Polski, dotyczącym podwyższenia ceł maksy-

malnych. W rządowych sferach niemieckich panuje przekonanie, oparte na podstawie kół przemysłowych i handlowych, że rozporządzenie celne rządu polskiego może być niesłychanie ciężkim ciosem dla Niemiec. Cios ten mógłby zniewolić Niemcy do przyspieszenia rokowań handlowych z Polską.

Wielki lot dokoła świata.

MONACHJUM, 30. 8. Wylądowali tu lecący dokoła świata lotnicy amerykańscy Brook i Schee, celem nabrania benzyny. Dziś rano wystartują oni w dalszą drogę do Konstantynopola, a stamtąd dalej do Indji szlakiem angielskich linii

lotniczych przez Tokio aż do San Francisco. Chcą oni pobić rekord 2 innych amerykańskich podróżników, którzy odbyli wprawdzie podróż naokoło świata w 28 dni, jednak przy pomocy parowców, areoplanów i pociągów.

Utworzenie wydziału aprowizacyjnego.

WARSZAWA, 30. 8. (w.) Rząd zdecydował powołać do życia wydział aprowizacyjny przy min. spraw wewn. który będzie podlegał bezpośred-

nie podsekretarzowi stanu. Naczelnikiem wydziału aprowizacyjnego będzie mianowany p. Stanisław Szwalbe.

Marszałek Rataj już urzęduje.

WARSZAWA, 30. 8. W związku ze zbliżającym się terminem zwołania sejmiku marszałek Rataj powrócił z urlopu i objął urzędowanie.

Hindenburg ma ustąpić.

BERLIN, 30. 8. Komunistyczny dziennik „Welt am Abend” powtarza znowu pogłoski o tem, jakoby prezydent Hindenburg miał w dniu swych 80 urodzin złożyć prezydenturę ze względu na swój podeszły wiek i wycofać się całkowicie z życia politycznego. Dziennik twierdzi, że otoczenie prezydenta Hindenburga a nawet osoby stojące dotychczas zdala od niego, jak np. premier pruski socjalista Braun, usilnie wpływają na sędziwego prezydenta, aby pozostał na swym stanowisku.

B. kronprinz bawi w Wiedniu.

WIEDEN, 30. 8. Dzienniki tutejsze donoszą, iż były niemiecki następcą tronu bawi obecnie „incognito” w Wiedniu pod nazwiskiem hr. Geldern. Były następcą tronu przybył tu ze swych posiadłości na Śląsku i wyjechać ma za parę dni do Monachjum. W rozmowie z dziennikarzami miał ich zapewnić, że jego pobyt w Wiedniu nlema żadnych celów politycznych.

Pisma donoszą, że...

— Liczba ofiar cholery w Basti dosięgała 271. W okręgu naftowym abaniańskim śmierć na skutek cholery poniosło 224 osób, w Mohamerze 87.

— Na skrzyżowaniu ulic w St. Germain-en-Laye w Paryżu zderzyły się 4 samochody, skutkiem czego jedna osoba została zabita a 10 odniosło rany.

— Krają uporczywe pogłoski, jakoby gen. Czang-Tso-Lin zamierzał objąć prezydenturę całych Chin.

— Wyruszył z Gdyni do Hawru statek „Pologne”, zabierając 400 Hallerczyków, uczestników amerykańskiej wycieczki do Polski.

— Na skutek interwencji ze strony rządu polskiego, surowe przepisy, stosowane przez konsulat amerykański w Warszawie przy wydawaniu paszportów dla emigrantów, zostaną znacznie złagodzone.

— W dniu 1 października odbędzie się międzynarodowa konferencja pocztowo-lotnicza. W charakterze eksperta ze strony Polski weźmie udział w konferencji delegat polskiej linii lotniczej Wilczyński.

— Policja warszawska przychwyciła olbrzymią kontrabandę futer, dostarczanych nielegalnie z zagranicy. Futra, których wartość sięga setki tysięcy złotych, zabezpieczono do dyspozycji sędziego śledczego. W aferę wplątanych jest kilkanaście wielkich firm kuśnierskich.

— W środę obchodzić będzie 50 cio lecie najstarsza z istniejących szkół warszawskich

szkoła średnia pod wezwaniem św. Wojciecha, założona i kierowana do tej chwili przez znanego pedagoga Wojciecha Górskiego.

— Stocznia gdańska, która jest dziś w ręku spółki międzynarodowej z udziałem polskim, gdańskim, francuskim i angielskim, zamierza budować w Gdyni stocznnię-filję.

— Skutkiem nowych wstrząśnień ziemi zniszczonych zostało przeszło 50 domów w mieście Namangan (Armenia). Miasto to niedawno już raz nawiedziło trzęsienie ziemi.

— „Le Matin” donosi z Londynu, że skutkiem ostatnich deszczów obsunęło się pod Cremer w hrabstwie Norfolk 20.000 ton ziemi i piasku.

— Ministerjum spraw wewn. wystosowało do wszystkich podległych urzędów specjalny okólnik, w którym zarządza, aby poniżej każdego oryginalnego podpisu urzędnika był umieszczony podpis maszynowy lub podpis odręczny, wypisany pismem kaligraficznym.

Giełda.

Warszawa, 30. 8.

Notowania urzędowe:

Nowy-Jork 8,93
Londyn 43,49
Paryż 35,05
Wiedeń 125,05
Praga 26,51
Szwajcaria 172,52
Dol. War. pr. ob. 8,92 1/2
Tendencja: słabsza.

Akcje.

Warszawa, 30. 8.

Bank Handlowy 123,00
Bank Polski 137,00—135,00—135,50
El. w Dąbrowie 63,00—68,00
Siła i światło 98,00
Choćorów 142,00
Częstocice 2,65
Cukier 4,80
Węgiel 91,00
Nobel 48,00
Cegielski 38,50
Lilpop 29,00
Modrzejów 8,85—8,70
Ostrowieckie 87,00
Pociąg 2,12—2,15
Rudzi 57,50
Starachowice 61,75—60,00—60,50
Zawiercie 35,50
Zyrardów 17,00—16,75
Borkowski 3,10—3,08
Tendencja słabsza.

Ważne dla Uczennic i Uczni!

Na nadchodzący sezon szkolny poleca po najniższych cenach wszelkie materiały piśmienne i przybory szkolne

D. Paserman
Sosnowiec, Warszawska 12.

O cześć wam, panowie magnaci!

Miljony polskie w jaskini gry.

Wraz z portem gdańskim otrzymaliśmy w prezencie jaskinię gry w Sopocie. O ile w Gdańsku spotykamy się na każdym kroku z szukanami, o tyle jaskinia gry okazuje polakom wszelkie względy, byle tylko przyciągnąć jak najwięcej głupców. I trzeba przyznać, że niemcom udaje się to w zupełności.

W roku bieżącym — jak stwierdził korespondent „Expresu Kaliskiego” — napływ polaków do Sopotu był tak wielki, że stanowili oni 90 proc. wszystkich gości kuracyjnych.

Objaw ten bardzo bolesny łączy się niestety, z drugim zjawiskiem o wiele groźniejszym.

Oto cały niemal ten tłum polaków z różnych dzielnic, przepelnia wieczorami sale gry „Casina”, gdzie codziennie grywało i grywa przeciętnie 600 polaków.

Gracze ci z reguły zgrywają się do nitki. Przegrane 10 tysięcy złotych są na porządku dziennym. Cyfry te dochodzą często do kilkudziesięciu, a nawet kilkaset tysięcy złotych.

Żądza wygrania tak pochłania naszych rodaków, że znane są niestety, wypadki, iż ludzie, przyjeżdżający na urlop do Gdyni, zmuszeni są po paru dniach opuścić ją, zgrawszy się w Sopocie.

To samo dotyczy pań. Zgrane rodaczki nasze ratują się pożyczkami, udzielanymi na zastaw biżuterji przez stale krążące po jaskini gry lotne „lombardy”.

Częstokroć się zdarza, że osoby zastawiające, nie mają możliwości wykupienia zastawionych klejnotów, za

które otrzymały grosze, na czem lombardziści robią majątki.

Nierzadkie są również wśród zgranych kuracjuszków i tragiczne wypadki, o których panuje zawsze grobowe milczenie. Dowód to zażytych stosunków zarządu domu gry z policją Sopotu i Gdańska.

O wypadkach zamachów samobójczych nigdy niczego dowiedzieć się nie można. Zresztą troskliwy zarząd kasyna czuwa nad gośćmi — po zbadaniu, że gracz jest „wykończony” — udziela mu drobnej pożyczki na wyjazd, zaopatrjuje w bilet kolejowy i odstawia na dworzec. Stare wypróbowane metody Monte-Carlo tryumfują tu w całej pełni.

Wszystko to nie odstra-

Nie cud, lecz wypędzanie djabła.

„Goniec Częstochowski” donosi:

„Wczoraj rozeszły się pogłoski o cudownym uzdrowieniu chromej od lat 5-ciu pątniczki. W sprawie tej informowaliśmy się oo. paulinów, którzy nam oświadczyli, że o żadnym cudzie w tych dniach nie słyszeli.

Pogłoska o cudzie powstała prawdopodobnie stąd, że w ub. niedzielę w kaplicy Matki Boskiej jeden z księży odprawił egzorcyzmy.

sza jednak nikogo. Nietylko kuracjusze z Gdyni i Sopotu zgrywają się w kasynie: regularnie w soboty na niedzielę przyjeżdża szereg samochodów z Warszawy.

Wycieczkowicze po „splókaniu” się doszczętnem w kasynie gry, powracają w poniedziałek do Warszawy.

Napływ gości polskich do Sopotu tak jest wielki, że dyrekcja musiała rozszerzyć sale gry.

Marnotrawienie grosza polskiego dosięga tak olbrzymich cyfr, że zarówno całe społeczeństwo, jak i władze winny w tej sprawie zabrać głos.

Skandal ten należy ukrócić i na przyszłość przedsięwziąć szereg środków zaradczych.

Ogłoszenie czarnej listy polaków, zgrywających się w Sopocie, będzie niewątpliwie jednym ze skutecznych środków.

nad opętaną od szatana kobietą,

która wydawała przeraźliwe krzyki na cały kościół.

W razie zdarzenia się cudownego uzdrowienia bywa zestawiany szczegółowy protokół przez oo. paulinów z podpisami świadków i cudownie uzdrowionej. Ostatni protokół o cudzie na Jasnej Górze był spisany w dniu 15 sierpnia 1926 r.”

Na pismo pieniędzy nie żałuj, gdyż ono daje ci rozrywkę, ono cię uczy, informuje i jest twoim przyjacielem, co cię odwiedza codziennie. Słota, — — czy pogoda „Expres Zagłębia” zjawia — — się w domu twoim na „dzień dobry”. — —

Yveling Rambaud i E. Piron.

Dramat w Bicetre.

POWIEŚĆ.

37

— Nudzisz mię, mój kochany. Nie lubię, gdy kto się miesza do moich czynności. Bywają rzeczy rażące i ludzie, których nie radziłyśmy spotykać, lecz należy udawać, że się ich nie widzi. To kwestja taktu. Gdy idziesz bulwarem, nie wybierasz tłumu, przez który się przeciskasz.

— Ale my nie jesteśmy na bulwarach, mój ojczu.

— Nie jesteśmy, więc możesz na nie wrócić. Oszczędzisz mi przykrości gniewania się.

— Kiedy tak, to zęgam ojca — zawałał Fabjan i wyszedł wzburzony.

Hr. de Villegente stłumił w sobie gniew. Odprowadziwszy syna wzrokiem do drzwi, zwrócił się do niemego świadka tej sceny, Limozana i rzekł: — Widziałeś ich obu, mój

drogi. Pierwszy nie wiele wart. Przychodzi tutaj wtedy tylko, gdy potrzebuje pieniędzy, ale usprawiedliwia go bieda; przemawia zaś do mnie zawsze z należnym uszanowaniem. Przywodzi mi na pamięć wspomnienia przyjemne, sielankę mej młodości, naiwną i czystą miłość Elizy, swej matki, jedynej kobiety, która kochała mnie szczerze i bezinteresownie. Wspomnienie to jest powodem mej słabości dla niego. Czy drugi wart więcej? Nie wiem, ale jest egoistą, jak i jego matka.

— Mój drogi, bywają rodziny, niemające szczęścia. Zapewne, że to niewesołe. A możebyśmy przed obiadem przejechali się po lasku? Spotkamy kilka kobiet i zapomnimy o twoich synach.

I obaj przyjaciele zeszli ze schodów, siedli do powozu odkrytego i pojechali do lasku Bolońskiego, gdzie, przypatrując się tualatom kobiet i kłaniając się znajomym z półświatka damom, przepędzili czas przedobnie.

Nazajutrz hrabia nie posiadał się ze złości, otrzymał bowiem od Luizy list z wyrzutami za swe postępowanie.

Fabjan po wyjściu od ojca udał się do Villejuif i opowiedział matce swe spotkanie z synem Elizy, zuchwałstwo i groźny gest jego, oraz dziwną pobłażliwość ojca dla tego naręta, którego, zdawało się, przekładał nad niego.

Hrabina z oburzenia o mało nie dostała spazmów i wysłała do hrabiego list pełen nienawiści.

„Nie masz nawet odrobiny serca i sumienia — pisała. — Nurzasz się w błocie i pomimo starych lat, zamiast się o pamiętać, staczasz się coraz niżej. Zastanów się i powiedz sobie choć raz, że niema nic wstrętniejszego nad starca rozpustnego i cynicznego.

Wypędziła ze swego domu mego syna, Fabjana. Dziękuję ci za to. Dla niego niema tam miejsca, skoro podajesz rękę złodziejom z profesji”.

Dwie stronnice zapisała w ten sposób.

Hrabia, czytając ten list, drżał z oburzenia i drąc go w kawałki, wołał:

— Łotrzycał znieważać mnie takimi słowami! a jej gagatek jeszcze pobudza ją przeciwko mnie! Zapłać mi za to oboje.

Głos z za grobu przez telefon

Umarła żona telefonuje do męża.

W nocy z piątku na sobotę zdarzył się w Bydgoszczy wypadek tak niezwykły, że nietylko zainteresowane osoby, ale i władze stoją wobec niego bezradne. Właściciel dóbr Poręba, w powiecie oświęcimskim, p. Zygmunt Foltański przyjechał na dłuższy pobyt do Bydgoszczy z rodziną. Żonę i dzieci wysłał na letnisko do leśniczówki pod Tucholą, a sam zamieszkał u kuzyna w Bydgoszczy przy ul. Sienkiewicza. Zatrzymywały go bowiem w mieście sprawy osobiste. Pertraktował mianowicie w sprawie kupna folwarku na Pomorzu.

W nocy z piątku na sobotę znajdował się w mieszkaniu w Bydgoszczy Foltański zupełnie sam. Nagle zbudził go ostry dzwonek telefonu, pospieszył do aparatu i usłyszał głos swej żony: „Henryku, przyjeźdź natychmiast i zabierz dzieci, niech nie płaczą nad moim trupem”. Foltański machinalnie spojrzął na zegarek, była godzina 1.50. Wiedział, że w leśniczówce w Tucholi niema telefonu. Treść rozmowy wydała mu się mistyfikacją, głos jednak był ładząco podobny do głosu żony.

Ochłonawszy z wrażenia, zatelefonował natychmiast do centrali telefonicznej w Byd-

goszczy, pytając z kim był łączony. Telefonistka, która w porze nocnej nie ma prawie żadnej pracy, oświadczyła z całą stanowczością, że nie łączyła tego numeru i wie stanowczo o każdym połączeniu.

Pen Foltański zszedł do rana. O godz. 8 poszedł na śniadanie, a gdy wracał do domu, spostrzegł przed bramą auto. Okazało się, że z leśniczówki przysłało po Foltańskiego samochód, aby natychmiast przyjechał, ponieważ stało się nieszczęście. Żona jego w nocy zmarła. Kobieta najzupełniej zdrowa, dostała o godz. 12 w nocy ataku sercowego i po upływie pół godziny wyzionęła ducha. Czując, że zbliża się zgon i widząc płaczące dzieci, powtarzała kilkakrotnie do siebie: „Gdybym mogła zatelefonować do męża”.

W leśniczówce nie było telefonu, więc oczywiście nie było mowy o porozumieniu się. Śmierć żony nastąpiła o godz. 12.30, a jak się okazuje w godzinę później obudził męża dzwonek telefonu.

Jak stwierdziło wstępne dochodzenie, nikt z domowników nie telefonował, ponieważ najbliższy aparat był odległy o godzinę drogi, a pozbawiony nikt nie znał numeru.

29 trupów — oto plon meczu.

Zamiast strzelać gole strzelali z rewolwerów.

Misjonarze kultury europejskiej nauczyli czerwonoskórych ludzi oprócz wielu pożytecznych i szkodliwych rzeczy — gry w piłkę nożną.

Wedle relacji sprawozdawcy „New York Daily News” w wioskach indyjskich kwitnie ogromne zamięłowanie do futbolu, często rozgrywane mecze budzą znacznie większe zainteresowanie niż w krajach cywilizowanych.

Cała osada wylega na plac meczowy i bierze żywy udział w grze, przeżywając bardzo intensywnie sportowe wzruszenia.

Szczególne zainteresowanie budzą mecze rozgrywane po-

między różnymi osadami czerwonoskórych.

Ponieważ niedowierzają oni bezstronności swych czerwonych braci, więc proszą zwykłe na sędziów białych ludzi.

Korespondent „New York Daily News” sędziował właśnie w czasie meczu jaki rozgrywał się między osadą zostającą pod rozkazami „Smutnego sępa” i „Krzywego kaczoza”.

Obaj naczelnicy rodów żywił z dawną ku sobie niechęć, a uczucia ich podzielał wojownicy.

Mecz futbolowy miał więc symboliczne znaczenie i zapowiadał się burzliwie.

z nie będzie miał więcej. Nie raz mówiłeś mi, że Paweł jest moim synem, zarówno, jak Fabjan, słusznie więc należy mu się część mego majątku.

Zachowaj starannie ten list, może on bowiem w razie potrzeby mieć znaczenie testamentu.

W ten sposób spłacam dług należny Elizie”.

XXIV.

Limozan, przeczytawszy ten list, udał się do swego przyjaciela. Nie widział go już od trzech dni i nie wiedział co myśleć o tem postanowieniu.

— Co się stało, kochany hrabio? Cóż to, masz ochotę umierać? Czy jesteś chory?

— Nie jestem chorym, a przynajmniej już nim nie jestem. Ale nie dowierzam sobie. Przedwczoraj miałem tak mocny zawrót głowy, że przez trzy godziny nie mogłem powstać z fotela. Lekarz wziął mię na surową djete i zalecił kąpiele natryskowe i elektryczność. Otóż, zastanawiając się nad tem wszystkim, doszedłem do przekonania, że mogę pociągnąć niedługo i stałem się ostrożnym.

(c. d. n.)

Gra zaczęła się przy podnieconej atmosferze, a gdy drużyna „Krzywego kaczora” zrobiła dwie pokolei, bramki, przeciwnicy i ich sympatycy wpadli w istny szal. Na domiar nieszczęścia jeden z graczy kopnął swego partnera w brzuch tak, iż przeciwnik stracił przytomność. Z grona widzów huknął strzał i brutal padł martwy z roztrzaskaną głową.

Było to początkiem krwawej walki. Z obu stro rozpoczęła się strzelanina, wreszcie rzuciono się do walki na noże. Starcy, kobiety i dzieci nie pozostali obojętnymi. Każdy jak mógł raził wroga. 29 trupów i 74 zranionych, oto wynik pełnego animuszu meczu czerwonych ludzi. Biały sędzia został trzy razy postrzelony, ale uciekł z życiem.

Śmierć małpy która miała urodzić człowieka.

W małej fermie utrzymywanej przez dr. Woronowa na pograniczu francuskiej i włoskiej Rivery zapanowała żaloba. Zdechła bowiem szympanseca Nora, na której dokonano niezwykłego eksperymentu. Nora miała wydać na świat potomka, który byłby tak zwanym małpoludem. Sztuczne zapłodnienie przyjęło się i szympanseca była brzemienna. Przez pierwsze cztery mie-

siące embrjon rozwijał się zupełnie normalnie i małpa cieszyła się najlepszym zdrowiem. Miała dobry apetyt i była wesoła. W piątym miesiącu szympanseca poroniła płód i zjadła go zwyczajem małp, poczem zdechła. Stało się to w nocy. Dr. Woronow nie traci jednak nadziei, iż uda się znaleźć małpę, która wyda na świat małpo luda.

Sosnowiec będzie palił nieboszczyków.

Nowe bujdy „Kurjera Zachodniego“.

Numery poniedziałkowe „Kurjera Zachodniego“ są zawsze nudne i z tego powodu nikt ich czytać nie chce. By pobudzić publiczność do ich nabywania, redakcja „Kur. Zachodniego“ puszcza się na kawały, na jakie nie zdobędzie się najsensacyjniejszy świstek brukowy. W numerze z ubiegłego poniedziałku „Kurjer“ poświęcił artykuł gospodarce miejskiej, w którym między innymi „bujdami“ znalazła się sensacja nad sensacjami. Oto ktoś zakpił sobie z redakcji organu przemysłowców i udzielił jej informacji, że zamieści rzeźni socjalistyczny zarząd miasta zbuduje krematorium, gdzie będą spalane zwłoki nieboszczyków. „Agencja wschodnia“ wzięła się na kawał i roztelegrafowała po świecie wiadomość, na

stępującej treści: „Rada miejska miasta Sosnowca, posiadająca jak wiadomo, socjalistyczną większość, postanowiła przystąpić do budowy miejskiego krematorium. Projekt budowy wraz z kosztorysem wniesiony zostanie w formie wniosku na najbliższe posiedzenie rady miejskiej. W ten sposób Sosnowiec będzie pierwszym miastem w Polsce, posiadającym komunalne krematorium.“ Ma się rozumieć, że za pomysł podobny dostała się zarządowi miasta od „Kurj. Zachodniego“ porządna wciera. Dziwić się jednak całej tej farsie nie można. „Kurjer Zachodni“ musi od czasu do czasu urządzić radzie miejskiej, jeżeli nie za jej pracę, to choć za swoje własne pomysły.

Kronika. KALENDARZYK.

Sierpień	Rajmunda Bronisławy
31	Wschód słońca 4.43
Sroda	Zachód „ 6.29

RADJO. Sroda — 31 sierpnia. WARSZAWA.

12.00 Sygnał czasu, komunikat lotniczo-meteorologiczny, komunikaty P. A. T. nad program.
15.00 Komunikat gospodarczy i meteorologiczny, oraz nadprogram.
15.20 Przerwa.
16.30 Audycja dla dzieci.
17.00 Nadprogram i komunikaty.
17.15 Koncert popołudniowy.
18.35 Komunikaty P. A. T.
18.50 Odczyt p. t. „Zyd-bohater“ (Berek Joselewicz).
19.15 Rozmaitości.
19.35 Odczyt pt. „Zawód leśnika“.
20.00 Komunikat rolniczy.
20.15 Przerwa.
20.30 Transmisja z Krakowa.
22.00 Komunikat policji, sygnał czasu, komunikat lotniczo-meteorologiczny, komunikaty „P. A. T.“, nadprogram.

KRAKÓW.
16.40 Program dla dzieci.
17.15 Transmisja z Warszawy.
18.40 Nad program.
19.00 Odczyt pod, tyt. „Okolice Krakowa“.

19.30 Odczyt pod, tyt. „Przedwiośnie nowoczesnego teatru w Polsce“.
20.00 Komunikaty
20.30 Koncert Lekks muzyka.
22.00 Transmisja z Warszawy.
22.30 Transmisja koncertu z restauracji „Pavillon“

POZNAŃ.
13.00 Notowania giełdy zbożowej i towarowej.
14.00 Notowania giełdy pieniężnej.
17.30 Koncert z płyt gramofonowych z magazynu K. Kłosowski, Poznań, ul. 27 grudnia 6
19.00 Nad program i komunikaty.
19.10 15-ta lekcja języka angielskiego.
19.35 Komunikaty gospodarcze.
19.55 Przegląd rzeczy ciekawych z całego świata.
20.30 Transmisja koncertu z Krakowa.
22.20 Transmisja koncertu z winiarni „Palais Royal“

Ogólna. Rozwiązanie rad miejskich w Kielcach i Zawierciu.

Wczoraj rozwiązana została rada miejska w Kielcach. W najbliższych dniach ma być wygotowane przez województwo rozporządzenie o rozwiązaniu rady miejskiej w Zawierciu.

KINO „Corso“ Będzin.

Od środy 31 sierpnia do niedzieli 4 września b. r.

Wielki podwójny program

Tajemnica Cytadeli Warszawskiej || **Królowa Puszczy**

dramat w 8 wielkich aktach osnuty na tle słynnej powieści Gabrieli Zapolskiej pt. „TAMTEN“.

W roli głównej **JÓZEF WĘGRZYN.**

potężny dramat sensacyjno-wschodni w 10 aktach, w rolach gł. VERA POLLY oraz czteroletnia NELLY STRAUS.

KINO „OAZA“ Sosnowiec.

Od wtorku 30-go sierpnia r. b. i dni następne

.. Z rąk do rąk ..

dramat w 8-miu aktach.

W roli głównej **GLORJA SWANSON**, dzieje naiwnej dziewczyny, która wierzyła obietcom mężczyzny.

(o) **Kom. wojewódzki p. w. i w. f.** Komitet wojewódzki w. f. i p. w. uformował się w następującym składzie: przewodn. wojewoda kielecki, członkowie: gen. bryg. Łuczynski, dr. Karol Mitkiewicz z kuratorium warszawskiego, inż. Krug Kaz., dyr. gimnazjum Dominikiewicz Karol, dr. Ostromięcki Bohdan, p. Leon Ferencowicz i jako sekretarz ppłk. Marjan Ocetkiewicz.

W najbliższym czasie przystępuje kom. wojewódzki do organizacji komitetów powiatowych i miejskich na nowych zasadach prawnych.

Z Sosnowca.

(s) **Osobiste.** Aplikant sądowy Benon Pogoda został przeniesiony z Sosnowca do Kalisza na stanowisko sędziego śledczego.

(s) **Sprawa teatru.** Na wczorajszym posiedzeniu zarządu miasta postanowiono wydzierżawić teatr p. Zbuckiemu z Krakowa.

(s) **Ważne dla bezrobotnych prac. umysłowych.** Niniejszym zawiadamia się sz. kolegów członków sekcji bezrobotnych pracowników umysłowych zorg. przy polskim związku zawodow. pracow. przemysł. i handlow. w Sosnowcu, że w dniu 2 września 1927 roku o godz. 16. — w sali kina „Zagłoba“ przy ul. Kościelnej w Sosnowcu, odbędzie się walne zebranie członkowskie z następującym porządkiem dziennym:

- 1) zagajenie zebrania i wybór przewodniczącego,
- 2) odczytanie protokołu z ostatniego zebrania,
- 3) sprawozdanie zarządu,
- 4) sprawozdanie komisji rewizyjnej,
- 5) sprawy organizacyjne,
- 6) wolne wnioski.

W myśl regulaminu § 31. wejście na salę upoważnia każdego członka sekcji, opłacającego składki. Kwity z opłaconych składek członkowskich z ostatnich dwóch miesięcy sprawdzane będą przy wejściu.

(s) **Informacje dla prasy.** Główna komenda policji wydała szczegółowe przepisy, dotyczące informowania prasy przez policję. Słuszne to zarządzenie anuluje całkowicie dotychczasowe zarządzenia wydane przez byłego komendanta p. Borzęckiego.

(s) **Z inspektoratu pracy.** Onegdaj odbyła się konferencja w inspektoracie pracy w sprawie uregulowania płac robotników na kopalni „Zygmunt“ należącej do tow. akc. „Poręba“. Konferencja nie dała wyniku, wobec czego sprawę tę postanowiono odłożyć do czasu uregulowania płac na kopalniach Zagłębia Dąbrowskiego.

Wczoraj wybuchł strajk w fabryce „Poręba“, Zastrajkowało około 1000 robotników. Przy-

czyną strajku jest niewypłacenie przez fabrykę zaległych zarobków. Dyrekcja fabryki obiecuje wypłacić w tym tygodniu część zaległych należności.

(s) **Zebranie.** W dniu 4 września 1927 r., o godzinie 14 ej, w lokalu p. inspektora pracy w Sosnowcu, ul. 3-go Maja 9 odbędzie się zebranie niższych funkcjonariuszów państwowych Rzeczypospolitej Polskiej, „Kolo“ w Sosnowcu.

(s) **Zebranie dozorców górniczych.** Niniejszym podajemy zainteresowanym do wiadomości, że zebranie zarządu i delegatów sekcji dozorców górniczo-technicznych polskiego związku zawodowego pracowników przemysłowych i handlowych w Sosnowcu odbędzie się dnia 4 września 1927 r. o godzinie 10 tej rano w lokalu związku przy ul. Warszawskiej 22.

Członków zarządu i delegatów sekcji dozorców uprasza się o jaknajliczniejsze przybycie.

(s) **Awanturnicy.** W związku z notatką, umieszczoną we wczorajszym numerze naszego pisma, dowiadujemy się, że Michał Bulica (Wodna 12) udziału nie brał w awanturze o której doniósł wczorajszy „Expres Zagłębia“.

(s) **Kradzież.** Edmundowi Krzypkowskiemu (1 Maja 14) skradziono z biura maszyny do pisania, wartości 230 zł.

Tadeusz Bacia skradł z wagonu ziemniaków na sumę kilkudziesięciu złotych. Ziemniaki te należały do Widora Abersmanga.

Ze związku strzeleckiego. (Komunikat nadesłany.)

W dniu 21 sierpnia r. b. staraniem referatu kulturalno-oświatowego związku strzeleckiego obwodu Sosnowiec wygłosił odczyt obywatel Jarosław Hutko profesor gimnazjalny w oddziale związku strzeleckiego Sosnowiec p. t. „Ideologia związku strzeleckiego i obowiązki strzelca i rozwój organizacji strzeleckich“.

Odczyt był nader rzeczowy i nawiązków patriotyczny, dlatego też z entuzjazmem i wielką uwagą obecni go wysłuchali.

Referat kulturalno-oświatowy obwodu czyni starania u tegoż obywatela, aby był łaskaw wygłosić więcej podobnych odczytów po oddziałach związku strzeleckiego na terenie tu-tejszego obwodu.

Zarząd Obwodu.

Z Będzina.

Nadzwyczajne posiedzenie rady miejskiej.

Wczoraj o godzinie 8-jej wieczorem, odbyło się posiedzenie rady miejskiej na którym uchwalono zaciągnąć stoty-

sięcną długoterminową pożyczkę na spłatę długów i zobowiązań i drugą pożyczkę w sumie 50 tysięcy na regulację miasta.

(b) **Aparat roentgenowski w szpitalu.** Do szpitala w Siewierzu, w celu przeprowadzenia energiczniejszej walki z gruźlicą, sprowadzono aparat roentgenowski.

(b) **Budowa wielkiej gazowni w Będzinie.** W sferach przemysłowych powstał projekt budowy wielkiej nowoczesnej gazowni w Będzinie, któraby obsługiwała całe Zagłębie Dąbrowskie.

Koszta budowy wyniosą kilkanaście milionów.

Wiadomość powyższą powtarzamy za „Kurjerem Czerwonym“.

(b) **Większa kradzież.** W nocy z dnia 29 na 30 b. m., nieznanymi sprawcami zakradł się do mieszkania Izaaka Morowicza, zamieszkałego przy ulicy Kollataja 51. Sprytny złodziejczek zaopatrzył się w garderobę i futro męskie, ogólnej wartości 1950 złotych.

Z Czeladzi.

(c) **Nieszczęśliwy wypadek.** Podczas prowadzonych robót podziemnych na kopalni Saturn uległ nieszczęśliwemu wypadkowi robotnik Dymitr Pasieczny, lat 37, zamieszkały w Czeladzi. Pasiecznego ze złamaną prawą nogą przewieziono do szpitala w Czeladzi, gdzie nie odzyskawszy przytomności, zmarł.

Z Dąbrowy.

(d) **„Tydzień lotniczy“ w Dąbrowie.** W ubiegłym poniedziałku w sali „Ogniska“, odbyło się posiedzenie głównego komitetu tygodnia lotniczego pod przewodnictwem p. Trzsimiecha.

Po krótkiej dyskusji ustalono program urządzenia tygodnia z następującym porządkiem:

Dnia 3 września t. j. w sobotę o godz. 7.30 wiecz. capstrzyk, w niedzielę o godz. 9-jej rano w kościele parafjalnym uroczyste nabożeństwo, w pierwszym dniu tygodnia i podczas capstrzyka zostanie urządzona ruchoma reklama, a w czasie całego tygodnia sprzedawane będą znaczki i nalepki; na placu „Ogniska“ zostanie ustawiony przez harcerzy maszt z latarniami. Dnia 11 b. m. zostanie urządzona zabawa ogrodowa, wieczorem koncert z udziałem chóru „Ognisko“ w Katowicach i w kinach wygłoszone będą odczyty. Następne posiedzenie odbędzie się 2 września.

Z okolicy.

Oddział Związku Z. P. P. i. H. w Olkuszu.

W resursie olkuskiej odbyło się zebranie organizacyjne pracowników umysłowych, na które przybył generalny sekretarz związku p. p. h. p. Kościński. Prelegent wygłosił treściwy referat o ubezpieczeniu emerytalnym pracowników umysłowych i znaczeniu organizacji inteligencji pracującej zaznajomił zebranych z ustawą o ochronie i najmie pracy, o zabezpieczeniu bezrobotnych i t. p.

Ustawy o ubezpieczeniu emerytalnym istnieją w innych dzielnicach Polski, z wyjątkiem b. Kongresówki. Obecnie spodziewany jest wkrótce dekret rozszerzenia tej ustawy na naszą dzielnicę, co w dużej mierze należy zawdzięczać związkowi p. p. h., który przyczynił się jednocześnie wydatnie do zastosowania niektórych punktów do potrzebnego życia.

Po dyskusji zebrani postanowili stworzyć w Olkuszu oddział związku z. p. p. i. h. Bezpośrednio dokonano wyboru tymczasowego zarządu oddziału, do którego weszli, pp.: Mikołaj Szwańczak (prezes), Franciszek Łydka (wiceprezes) Stanisław Kotowicz (skarbnik), Stanisław Chodorowski (sekretarz), Stanisław Lipka (zastępca), oraz członkowie pp.: Leon Anz, Feliks Majcherkiewicz, Jan Banyś i Franciszek Knapik.

Ogółem w zebraniu uczestniczyło około 60 osób, z których połowa przystąpiła do związku, składając jednocześnie deklaracje. Zaznaczyć należy, że są to, z wyjątkiem kilku, sami pracownicy fabryki „Olkusz”. Brak było na zebraniu pracowników umysłowych z Bolesławia i Kluczy.

15 loteria państwowa.

V klasa — 18 dzień.

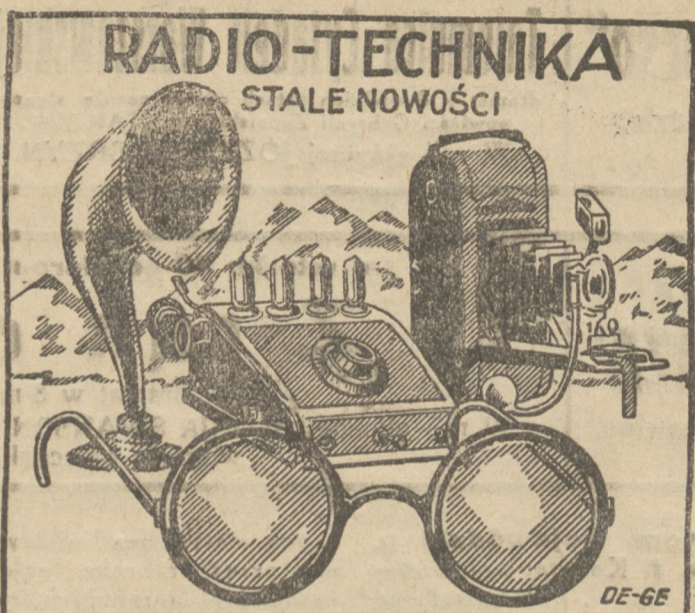
Warszawa, 31.8 (wl.)

- 10 tys. nr. 32841.
- 5 tys. nr. 83560.
- 3 tys. n-ry 23390 38535 48462 61829 82432.
- 2 tys. n-ry 3734 77417 86055
- 1 tys. n-ry 7713 15913 29723 43841 73867 79002 79457.

Pierwszorzędna pracownia okryć damskich podług ostatniej mody Paryskiej
L. Półtorak, Będzin
ul. Potockiego Nr. 3.
Telefon Nr. 2-74.

Jedynie pismo niezależne w Zagłębiu to
EXPRES ZAGŁĘBIA
Powiedz o tem każdemu.

Największy na prowincji Polski skład RADIOSPRZĘTU

RADIO-TECHNIKA
STALE NOWOŚCI
OSKAR EINHORN
OPTYK SPECJALISTA
SOSNOWIEC, róg 3 Maja
TEL. 2-48 (wprost dworca kolei W-W) M. 5-15

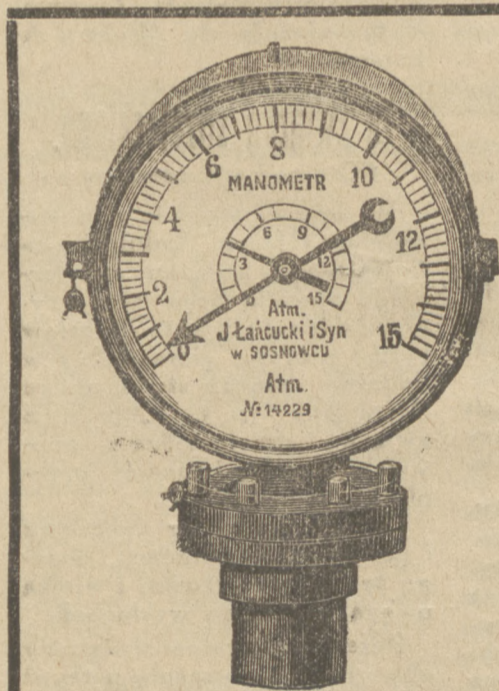
Ogłoszenie o licytacji.

Na zasadzie art. 52 i 53 Ustawy z dnia 19 maja 1920 r. o przymusowym ubezpieczeniu na wypadek choroby Dz. Ust. Nr. 44, podaje się do publicznej wiadomości, że dnia 14 września 1927 r. o godz. 12-ej w Ciągowicach, gm. Rokitno-Szlacheckie odbędzie się licytacja w II terminie ruchomości składających się z koni, oszacowanych na Zł. 700.— należących do Jana Zawadzkiego na pokrycie należności Powiatowej Kasie Chorych w Sosnowcu.

Ruchomości obejrzeć można w dniu licytacji od godz. 12-ej spis zaś takowych codziennie od 8 do 10 u Okręgowego Egzekutora przy Powiatowej Kasie Chorych w Zawierciu.

Zawiercie, dnia 17 sierpnia 1927 r.

Okręgowy Egzekutor
przy Powiatowej Kasie Chorych w Sosnowcu
Okręgu Zawierckiego
(—) **St. WILK.**

Fabryka manometrów i warsztaty mechaniczne

J. Łańcucki i Syn

w SOSNOWCU
ul. Warszawska 10
tel. 29

WYRABIA:

Artykuły masowe na automatach (śrubki, bolczyki, nakrętki i t. p. z różnych metali).

Manometry, termometry, pyrometry i t. p.

Naprawa i przeróbki maszyn biurowych (do pisania, liczenia, kopjowania, numeratorów i t. p.) oraz części składowe.

Ceny konkurencyjne!

W Gimnazjum żeńskim z prawami H. Rządkiwiczowej

w Sosnowcu, Dęblińska 1, tel. 4-65.

zapis uczennic codziennie od 10 do 1 pop.

Lekcje rozpoczną się 1 września r. b.

Magazyn Galanteryjny P. KUCHARSKI

Sosnowiec, 3-go Maja 8
POLECA NOWOŚCI NA SEZON JESIENNY.

Geny b. przystępne.

Dlatego każdy człowiek ma na dłoni litwę M?

Dlatego, żeby pamiętać, że nitro firmowe Mieszkalskiego jest najlepsze.

Największe składy futer w Zagłębiu

firmy **L. Goldstein i N. Tenenberg**

BĘDZIN

Kołatąja 14, I piętro
Tel. 1-40

SOSNOWIEC

3-go Maja 19. Tel. 3-44
(vis à vis dworca kolejowego)

polecają w wielkim wyborze:

FUTRA MĘSKIE I DAMSKIE, ORAZ RÓŻNE SKÓRKI DO PRZYBRANIA PAŁT.

Robota wykonana we własnych warsztatach.

Dla Urzędników dogodnie warunki.

OGŁOSZENIE.

Magistrat m. Sosnowca podaje do publicznej wiadomości, że w celu ściągnięcia zaległych należności na rzecz Magistratu m. Dąbrowy Górniczej od Sosnowieckiego Towarzystwa Kopalni Węgla i Zakładów Hutniczych odbędzie się publiczna licytacja dnia 2 września 1927 r. o godz. 10-ej rano w magazynie huty „Emma” przy ul. 3-go Maja Nr. 24-a, dla sprzedaży 42 tonn węgla kostka I, oszacowanego na sumę zł. 1.160,84.

Licytacja odbędzie się w II terminie od sumy zaofiarowanej. Sosnowiec, dnia 29 sierpnia 1927 r.

Magistrat.

Drobne ogłoszenia.

Nauka i wychowanie.

Stenografii wyucza listownie, najdokładniej Instytut Stenograficzny — Warszawa, Krucza 26. Żądajcie prospektów.

Udzielam lekcji muzyki na skrzypcach Będzin, Kołatąja 21 Blacha.

Lokale.

Nadzwyczajna okazja. Jest do wynajęcia i objęcia, zaraz w centrum miasta 3 pokoje i duży sklep frontowy. Zgaszać się Radjo Kawiarnia, 3-go maja 23.

Kupno i sprzedaż.

Dom o 10 ubikacjach w którym się znajduje piwiarnia i sklep rzeźniczy od 40 lat w małym miasteczku do sprzedania zaraz. Wiadomość Krzemieńki, Piłsudskiego 24.

Maszynę do szycia bębnową Singera sprzedam Sosnowiec, Narutowicza 20, Ludwik Harlak.

Różne.

Cesarz Jerzy zgubił wyciąg z ksiąg ludności gminy Rudnik-Wielki oraz rejestracyjną kartę wojskową wydaną przez Magistrat m. Dąbrowy.

Zaginęło świadectwo przemysłowe IV-tej kategorii w dniu 26. 8. 27 r. Ślifierz Mikołaj.

Ostrzeżenie.

Za wszelkie długi żony swej Anastazji nieodpowiadam i jednocześnie ostrzegam przed kupnem lub chęcią dzierżawienia mojego majątku w Gołonogu przez dzierżawców od żony. Wszelkie nabyte rzeczy czy to z umiędłowania czy też z inwentarza będą poszukiwać drogą sądową.

Juljan Szczepny.

Zgubiono książeczkę wodną przez Pow. Kasę Chorych za Nr. 194621 na nazwisko Edward Gałkowski.